

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: N. T. T. P., zastoupené JUDr. Janem Paroulkem, advokátem se sídlem Blansko, Čelakovského 6, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2003 č. j. OAM-5477/VL-11-P17-2002, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 Az 263/2003, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 8. 2004 č. j. 30 Az 263/2003 – 25,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 6. 8. 2004 č. j. 30 Az 263/2003 – 25 zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále i „stěžovatelka“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2003 č. j. OAM-5477/VL-11-P17-2002, kterým nebyl žalobkyni udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii

ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo vysloveno, že se na ni nevztahuje překážka vycestování dle § 91 téhož zákona. V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul dosavadní řízení ve věci a mimo jiné uvedl, že žalobkyně ani ve správním řízení o udělení azylu netvrdila, že by opouštěla Vietnam z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu, jediným tvrzeným důvodem jejího odchodu ze země původu byla její špatná osobní ekonomická situace. V obecné rovině pak žalobkyně pouze okrajově zmínila nespokojenost se stavem lidských a občanských práv ve vlasti, aniž by toto tvrzení dále rozvedla či konkretizovala. Svoji údajnou diskriminaci spatřovala pouze v tom, že byla propuštěna z práce v důsledků vystoupení manžela z komunistické strany, žádné jiné problémy neměla, přičemž ze zpráv o hodnocení situace ve Vietnamu vyplývá, že situace žalobkyně nebyla vzhledem k hospodářskému stavu Vietnamu zdaleka ojedinělá a příčiny její nezaměstnanosti tak bezpochyby nelze podřadit pouze pod ty, které uvedla. Krajský soud proto uzavřel, že žalovaný postupoval správně, když rozhodl o neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu, neboť naplnění žádné za zákonných podmínek pro udělení azylu vymezených v tomto zákonném ustanovení v daném případě prokázáno nebylo.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové podala žalobkyně včas kasační stížnost. Dle názoru stěžovatelky rozhodl krajský soud nesprávně, když zamítl její žalobu proti rozhodnutí o neudělení azylu, a své rozhodnutí odůvodnil tak, že žalovaný své rozhodnutí opírá o dostatečně zjištěný skutkový stav, který se opírá o její tvrzení a o Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie a zprávy z databáze ČTK. Stěžovatelka s tímto odůvodněním nesouhlasí, neboť ze strany žalovaného došlo ke zcela nesprávným skutkovým zjištěním, když fakt, že byl-li její manžel z důvodu svých reformních názorů donucen opustit komunistickou stranu a následně připraven o zaměstnání, znamenalo to pro ni a rodinu pouze ekonomickou újmu. Stěžovatelka se domnívá, že situace, kdy se s požehnáním státní moci ocitne zcela bez prostředků k obživě a navíc je jí aktivně bráněno si obživu zajistit novým zaměstnáním, je právě tou formou psychického nátlaku, jež má na mysli ustanovení § 12 zákona o azylu. Dále považuje stěžovatelka za zcela nedostatečné provedené dokazování, jestliže se žalovaný správní orgán ve svém rozhodnutí opírá pouze o dle jeho názoru dostačující informace zahraničního ministerstva (zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie) a zpráv z databáze ČTK, myslí si, že se měl žalovaný obrátit především na informace českých zastupitelských úřadů, potažmo Ministerstva zahraničí České republiky a nezávislých mezinárodních institucí, jejichž informace by byly daleko relevantnější. Na základě uvedeného má stěžovatelka za to, že napadený rozsudek vycházel z neúplně provedeného dokazování a s tím souvisejícího nesprávně zjištěného skutkového stavu, a že jsou zde podmínky pro zrušení napadeného rozsudku krajského soudu, zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala dne 9. 12. 2002 žádost o udělení azylu, ve kterém uvedla, že vlast opustila v roce 2002 z ekonomického důvodu. Od roku 1992 byla bez práce a nemohla si další najít, manžel je úředníkem, ale již delší dobu nedostával plat, neměli z čeho žít. Stěžovatelka také uvedla, že si chce legalizovat pobyt, a že ona, ani nikdo z rodiny, není a nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace. V případě návratu do vlasti se stěžovatelka obávala problémů, vyplývajících z toho, že odešla z Vietnamu nelegálně. V pohovoru k žádosti o udělení azylu stěžovatelka popsala cestu z Vietnamu do České republiky, kterou absolvovala s manželem a dětmi, dále uvedla, že před rokem 1992 pracovala jako úřednice v bance, ale po vystoupení manžela z komunistické strany, byla vyhozena, s žádostí o pomoc se nikam neobrátila, protože s manželem neměli

práci, žili v těžkých podmínkách. Posledním impulsem k odchodu z Vietnamu bylo dle stěžovatelky to, že slyšela, že děti čeká v České republice lepší budoucnost. Jiné problémy stěžovatelka ve vlasti neměla.

Součástí správního spisu je také dokument „Hodnocení země – Vietnam“ Ministerstva vnitra Velké Británie z října roku 2002 a informace o Vietnamu České tiskové kanceláře.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

V kasační stížnosti stěžovatelka výslovně neoznačila důvod jejího podání, avšak z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že byla podána z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy pro tvrzenou vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Stěžovatelka má za to, že žalovaný provedl nedostatečné dokazování, když své rozhodnutí opírá pouze o informace Ministerstva vnitra Velké Británie a zprávy z databáze České tiskové kanceláře, a tím nesprávně zjistil skutkový stav, neboť stěžovatelka se domnívá, že za situace, kdy s požehnáním státní moci se ocitli zcela bez prostředků k obživě, bylo jim aktivně bráněno si obživu zajistit novým zaměstnáním, je právě tou formou psychického nátlaku dle § 12 zákona o azylu.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Nejvyšší správní soud má za to, že v rámci řízení o udělení azylu provedl žalovaný řádné dokazování, když si opatřil dostatek podkladů pro rozhodnutí, přičemž vycházel zejména z tvrzení stěžovatelky uváděných v žádosti o udělení azylu a v protokolu k této žádosti a z dokumentu „Hodnocení země – Vietnam“ Ministerstva vnitra Velké Británie z října roku 2002 a informací o Vietnamu České tiskové kanceláře. Na základě opatřených podkladů zjistil žalovaný přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Po posouzení situace v zemi původu stěžovatelky a především s přihlédnutím k jí uváděným skutečnostem nevyšlo najevo, že by stěžovatelka byla ve vlasti pronásledována nebo mohla mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu uvedených v § 12 zákona o azylu. Ze skutečností uváděných stěžovatelkou v řízení o udělení azylu jednoznačně vyplývá, že vlast opustila vedena ekonomickými důvody, neboť byla delší

dobu bez zaměstnání stejně jako její manžel a rodina neměla prostředky na obživu. Nelze opomenout, že stěžovatelka také uvedla, že si chce v České republice legalizovat pobyt, že ve vlasti nikdy nebyla členkou žádné politické strany nebo hnutí, se státními orgány či institucemi ve vlasti problémy neměla, ani se na ně neobrátila s žádostí o pomoc. Nejvyšší správní soud se domnívá, že žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí s možnou aplikací ustanovení § 12 zákona o azylu dostatečným způsobem vypořádal, podrobně popsal průběh řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, hodnocení důkazů a konečná stanoviska. Rovněž Městský soud v Praze vycházel z dostatečných podkladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování a dospěl ke stejným právním závěrům jako žalovaný. Nejvyšší správní soud přijaté závěry sdílí a v řízení neshledal vadu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Co se týče námitky stěžovatelky, že její manžel byl z důvodu svých reformních názorů donucen opustit komunistickou stranu a následně připraven o zaměstnání, Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou konstatuje, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle příslušných ustanovení zákona o azylu, jen tehdy, jestli žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v těchto ustanoveních uvedené. Z žádného zákonného ustanovení však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. O tom, že za vystoupením manžela stěžovatelky z komunistické strany byly jeho odlišné politické postoje, se kterými ona plně sympatizovala, se však stěžovatelka zmínila poprvé až v rámci řízení o žalobě u krajského soudu, a to ve stanovisku k vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 2. 12. 2003, a neuvedla je v řízení o udělení azylu vedeném žalovaným (v pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu pouze uvedla, že manžel vystoupil z komunistické strany), proto se jí žalovaný nemohl zabývat.

Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatelka podala také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Jelikož stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku n e j s o u opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. září 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu